

„Zakajček“ u istraživanju nostalgije

Mi, kao generacija specifičnog posttranzicijskog društva, duboko se povezujemo sa nostalgичnim narativom i osećamo kako on oblikuje političko odlučivanje u našem kontekstu. – navodi Aljoša Lovrić Krapež u intervjuu za bilten 19. Joakimfesta.

Ko je Počemučka? Kako ste se okupili i osnovali Vašu grupu?

‘Počemu’ znači zašto na ruskom, a Počemučka je dete koje se stalno pita „zašto, zašto, zašto“ i želi da zna sve odgovore na ovom svetu. Na slovenačkom ih zovemo „zakajček“. Činilo se i čini se da još uvek odgovara izvesnoj razigranosti i tematskoj prirodi naših upita i pitanja koja sebi stalno postavljamo; zašto i kako nešto učiniti, kako gledati na određenu temu.

Početni tim (Filip, Klemen, Domen i ja) formiran je tokom studija na Pozorišnoj akademiji u Ljubljani. Prva faza se vrtela oko testiranja znanja i sadržaja koje sam naučio u kontekstu studija na AGRFT. Na našim sastancima ponovo sam se osvrnuo na znanja i koncepte sa kojima sam se susreo u svojim predavanjima: od starogrčkog rituala, do Vagnera, Artoa i Grotovskog. Želeo sam da praktično testiram ovakav sadržaj. Ubrzo smo se udaljili od ovog pristupa i počeli da gradimo sopstveni jezik, metodologiju i heterogenost. Naši procesi nisu bili definisani tematskim ili tekstualnim unosom, već fazama istraživanja i dizajnom kreativnog prostora.

Od početka nas je vodila želja da stvorimo niže nivoe reprezentacije nego što smo navikli na akademiji. Paralelno s tim, već se javljao drugačiji odnos prema objektu: objektu, ne kao rekvizitu ili pozorišnoj spravi, već kao koautoru predstave. Predmet kao ključ za otključavanje mogućnosti (dečje) razigranosti.

Ova predstava je nastala kao autorski projekat izvođača, dramaturga i reditelja predstave, ko je došao na ideju da se ovaj projekat realizuje? I zašto baš ova tema?

Predstava je rezultat kolektivnog procesa, ipak, i ideju da se realizuje, i način na koji je izvedena vodio sam ja kao reditelj ili vođa samog procesa. Performans je značajno promenio oblik i fokus tokom (relativno dugog) procesa. Odluke o centralnoj temi i njenim scenskim strategijama bile su uslovljene materijalima do kojih su dramaturg, scenograf, ali i glumci došli. Put do konačnog proizvoda, performansa, bio je dug i živopisan. Tema kolektiviteta i kolektivnog pamćenja, vezana za nostalgiju, otkrila nam se sama, nije spolja nametnuta. Kada smo shvatili da materijali koje proizvodimo kruže oko tih tema, odlučio sam da upravo na tome bude fokus. Mi, kao generacija specifičnog posttranzicijskog društva, duboko se povezujemo sa nostalgичnim narativom i osećamo kako on oblikuje političko odlučivanje u našem kontekstu..

Kako je tekao proces rada na predstavi? Koje metode ste koristili tokom rada na ovom projektu?

Pre nego što su počele probe postojao je opsežan period istraživanja, u kojem smo dramaturg, scenograf i ja akumulirali ogromnu količinu scena, inspiracija, delova scenarija, liste likova i motiva itd., koji potiču iz Šagalove slike „Mladenci sa Parizom u pozadini“. To nas je dovelo do ideje da stvorimo grad sa srušenom kulom, izmišljenu zajednicu, koja bi nam služila kao igralište gde bismo mogli da kanališemo svoja lična uverenja, strahove, snove i težnje. Kada su počele probe, intenzivno smo radili sa predmetima koje smo smatrali pripovedačima ili svedocima priča iz zamišljenog grada. Važna strategija bilo je pripovedanje, manevar „in and out“. Glumcima su dodeljeni njihovi likovi i upućeni su da ih učine stvarnim, istraže njihova verovanja i fokusiraju se na sećanja na srušenu kulu. Bilo nam je važno da pronademo način kako oni i njihova borba oko odluke da li da „obnovimo prošlost“ ili ne, mogu da govore o našem osećaju kolektivne (ne)spособnosti da počnemo iznova. I što je najvažnije, kako to učiniti glumački razigrano..

Šta ste želeli da izazovete kod publike ovom predstavom?

Tragali smo za prostorom za razmišljanje izvan binarnih podela, izvan prošlosti i budućnosti, izvan gradskih zidina.

PRATEĆI PROGRAM 19. JOAKIMFESTA

12. oktobar, Mala scena Knjaževsko-srpskog teatra

Promocija knjige Milovana Zdravkovića *Pozorišni život Zemuna – uticaj na pozorišni život Srba*

Na samom početku promocije, autora je predstavio Aleksandar Milosavljević, teatrolog i pozorišni kritičar, i istakao njegov obimni rad u različitim sferama pozorišnog života. O značaju Zemuna kao centra i svojevrzne izvorišne tačke pozorišnog života Srbije govorio je autor knjige Milovan Zdravković. Naglašavajući značaj položaja koji je Zemun imao tokom samih početaka pozorišta u Srbiji, na granici Austrougarske i tek formirane Srbije, Zdravković je prikazao i mapu sa mestima do kojih je taj uticaj dolazio. Osvrnuvši se i na noviju pozorišnu istoriju, autor je sa prisutnima podelio više anegdota zanimljivih u kontekstu razumevanja odnosa istorijskih previranja i rada pozorišta u Srbiji i bivšoj Jugoslaviji.

Izabrane delove knjige, zanimljive anegdote iz pozorišnog života Srbije, čitao je glumac Knjaževsko-srpskog teatra Saša Pilipović.

13. oktobar, Mala scena Knjaževsko-srpskog teatra

Promocija knjige *Nova srpska drama*, priredio i preveo Sašo Ognjenovski

U knjizi *Nova srpska drama* nalazi se šest drama srpskih dramskih pisaca novije generacije, čija dela su prevedena na makedonski jezik. Priređivač i prevodilac Sašo Ognjenovski navodi kao glavni motiv za izdavanje jedne ovakve knjige upravo vraćanje drame u sferu interesovanja čitalačke publike. U knjizi su se po izboru priređivača naše drame koje imaju veoma različit dramski izraz, autori koji imaju vrlo specifične glasove, a opet se kao zajednička tema svima nameće tranzicija i izazovi sa kojima se suočavaju u posttranzicijskom društvu. Razgovor je vodio moderator Nenad Glišić.

VEČERAS NA REPERTOARU / 14. OKTOBAR / 20:00

Kolektiv „Počemučka“

UNDER CONSTRUCTION

Režija: Aljoša Lovrić Krapež Trajanje: 80'

Produkcija: Teatar „Glej“, Ljubljana, Slovenija

Autori: „Počemučka“ / Nataša Keser, Klemen Kovačič, Karolina Kotrbova, Aljoša Lovrić Krapež, Filip Mramor, Domen Novak, Nejc Potočan, Filip Štepec, Miranda Trnjanin.

Režija: Aljoša Lovrić Krapež

Dramaturgija: Nejc Potočan

Konsultant za scenski pokret: Filip Štepec

Scenografija i kostimografija: Karolina Kotrbova

Tehnički nadzor: Grega Mohorčič

Tehnička podrška: Brina Ivanetič, Žan Rantaša

Igraju: Nataša Keser, Klemen Kovačič, Filip Mramor, Domen Novak, Miranda Trnjanin

O predstavi

Pekar, vidovnjak, vodoinstalater, gradonačelnik, zvonar. Nevidljiv, zanemaren, slomljen, transcendentan. Zajednica grada i grad zajednice. Okupili su se da sude o istoriji. Istorija koja je slomila njihove snove, želje, strasti. Počela da gospodari njihovim vremenom. Postavila pravila igre. Širila moć. Izgradila klaustrofobičnu zajednicu, punu neizrečenih tajni. Ostala su im samo sećanja. Bolna, prolazna, razigrana, plamteća, puna ljubavi. Prošlost je maglovita, sadašnjost im izmiče kroz prste, budućnost ne postoji. Svi čekaju promenu koje nikada neće biti.

Ko gradi zajednicu? Kome pripada teritorija grada? Ko kontroliše vreme? Kako je moć raspoređena u društvu? Kako pustiti korene, kada je svet u stalnom nastajanju? Kako možete izgraditi teritoriju mogućnosti? A gde naći prostor za igru, kada je spontanost zabranjena?

Svako uništenje je i stvaranje nečeg novog. Prvi vaninstitucionalni projekat „Počemučke“. Izjava neke generacije o nekoj zajednici, nekom vremenu, nekom gradu, nekim idejama i nekoj antigeraciji. Anti-ideja. „Sve dok se igramo“. Radovi u toku.

**19. Međunarodni pozorišni festival Joakimfest
(O) ČEMU (PRIČA) POZORIŠTE?
8–14. oktobar 2024.**

GLAVNI PROGRAM

SVEČANO OTVARANJE FESTIVALA

JELENA ANŽUJSKA / 8. oktobar / 20.00 časova
van takmičarskog programa

TAKMIČARSKI PROGRAM

GIDIONOV ČVOR / 9. oktobar / 20.00 časova

ATAU-KERE / 10. oktobar / 20.00 časova

ŽENA HIMNA / 11. oktobar / 20.00 časova

OČEVI I OCI / 12. oktobar / 20.00 časova

ĆELAVA PJEVAČICA / 13. oktobar / 20.00 časova

UNDER CONSTRUCTION / 14. oktobar / 20.00 časova

PRATEĆI PROGRAM

IZLOŽBA „Ljuba“

20. septembar – 12. oktobar Galerija „Joakim“

PROMOCIJA KNJIGE *Uspomene na „Crvenu zastavu“ i druge drame,* autora Milovana Mračevića

9. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA MONOGRAFIJE *Dani komedije – 50 godina borbe* *za smeh,* autora Aleksandra Milosavljevića

10. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE POEZIJE *Heroji bez adrese,* autora Radinka Krulanovića

11. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE *Pozorišni život Zemuna – uticaj na* *pozorišni život Srba,* autora Milovana Zdravkovića

12. oktobar / 18.00 časova Mala scena

PROMOCIJA KNJIGE *Nova srpska drama,* priredio i preveo Sašo Ognenovski

13. oktobar / 18.00 časova Mala scena

TIM 19. JOAKIMFESTA

Direktor 19. Joakimfesta i Knjaževsko-srpskog teatra
Mladen Knežević

Selektor 19. Joakimfesta:
Miloš Latinović

Izvršni producent:
Vojo Lučić

Tehnička koordinatorka:
Ana Kolbjanova

Odnosi sa javnošću i marketing:
Jovana Perić

Organizator:
Bojan Ilić

Vizuelni identet:
Milena Vučković

Katalog i bilten:
Urednica: Damjana Jovanović
Dizajn i prelom: Milena Vučković
Prevod: Boris Tiosavljević (eng/sr)

Moderator pratećeg programa:
Nenad Glišić

Web administrator:
Damjana Jovanović

Foto:
Nenad Borisavljević

Tehnička podrška:
Nenad Miloradović

Ekipa tehnike:
Vladan Brkić, Zoran Stevanović, Strahinja Đorđević,
Marija Vujičić, Saša Đorđević, Nikola Manić, Saša
Radivojević, Ivan Filipović, Dobrica Andrić, Zoran
Jokanović

Administrativno-pravni poslovi:
Svetlana Borković, Nadica Ognjanović

Računovodstveni poslovi:
Danijela Milenković, Snežana Nedeljković,
Danijela Stević, Snežana Ristić

Domaćini trupa:
Ana Kolbjanova, Saša Pilipović, Đorđe Nešović, Damjana
Jovanović, Bojan Ilić, Milica Majstorović

Biletarnica:
Milica Đorđević

Razvodnice:
Teodora Stanojević, Anja Martić, Aleksandra Dačović

Volonteri/ke:
Zahvaljujemo se volonterima Kancelarije
za mlade Kragujevac.

